

SREDNJOROČNI PLAN RADA
AGENCIJE ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I
SREDNJE OBRAZOVANJE
2018. - 2020.GODINE

KAZALO

1. STRATEŠKI OKVIR.....	3
2. VIZIJA I MISIJA AGENCIJE	3
2.1. Vizija Agencije	4
2.2. Misija Agencije.....	4
3. SUDIONICI I PARTNERI.....	5
4. OSNOVNA PROGRAMSKA OPREDJELJENJA	5
4.1. Srednjoročni cilj	5
4.2. Specifični ciljevi.....	6
5. RESURSI I KAPACITETI POTREBNI ZA POSTIZANJE CILJEVA	7
6. OKVIR ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PLANA I EVALUACIJU REZULTATA.....	8
6.1. Definiranje ključnih pokazatelja	8
7. PRILOZI.....	9

1. STRATEŠKI OKVIR

U nacrtu Strateškog okvira, koji je izradila Direkcija za ekonomsko planiranje, navedeno je da su od svih čimbenika koji povećavaju rizik od ekonomske neizvjesnosti, nezaposlenosti, siromaštva i socijalne isključenosti najznačajniji i najutjecajniji razina i kvalitet obrazovanja. Ujedno je navedeno kako je kvalitetno obrazovanje najbolje sredstvo za osiguranje ekonomskog razvoja, prevenciju neravnopravnosti, siromaštva i socijalne uključenosti. Rano napuštanje školovanja, niska razina obuhvaćenosti djece predškolskim odgojem i obrazovanjem, nedostupnost obrazovanja, nejednakost, loša učenička postignuća i obrazovanje koje nije povezano s tržištem rada i koje ne prati nove reformske procese imaju za posljedicu loše obrazovane osobe, koje su nekonkurentne na tržištu rada unutar Bosne i Hercegovine, ali i izvan nje.

Važno je napomenuti kako su ključne strategije u oblasti obrazovanja istekle krajem 2015. godine (Strateški pravci razvoja obrazovanja u Bosni i Hercegovini 2008.-2015., Strategija učenja o poduzetništvu u obrazovnim sustavima u Bosni i Hercegovini za period 2012.-2015., Strategija razvoja srednjeg strukovnog obrazovanja i obuke u Bosni i Hercegovini 2007.-2013.). Žurno donošenje novih strategija doprinijet će nastavku rada na osiguranju kompatibilnih obrazovnih politika na svim razinama odlučivanja te bolju korelaciju obrazovnih programa s promjenama i potrebama tržišta rada u Bosni i Hercegovini.

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je 2011. godine donijela prvi Strateški plan Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH za razdoblje od 2012. do 2016., kao jedna od malobrojnih institucija u tom periodu, a na temelju uvida u potrebe za uspješnom i kvalitetnom provedbom reforme obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Kako Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje ima sjedište u Mostaru i područne jedinice u Sarajevu i Banja Luci, Strateški plan predstavlja značajan dokument za praćenje aktivnosti na razini institucije, ali i po svim odjelima unutar institucije.

Cilj izrade ovog srednjoročnog plana jeste utvrđivanje jasnih smjernica daljnjeg razvoja Agencije za razdoblje 2018.-2020. godine, na razini srednjoročnog i specifičnih ciljeva, kako bi što kvalitetnije doprinijeli poboljšanju kvaliteta u obrazovanju i osiguranju njegove prepoznatljivosti i mjerljivosti na međunarodnome planu.

2. VIZIJA I MISIJA AGENCIJE

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje osnovana je Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje (Službeni glasnik BiH, br. 88/07), kao samostalna upravna organizacija na razini institucija Bosne i Hercegovine. Sukladno navedenom Zakonu, Agencija je nadležna za uspostavu standarda znanja, ocjenjivanje postignutih rezultata i razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa u predškolskom, osnovnom i srednjem

obrazovanju, te za druge stručne poslove u području standarda znanja i ocjenjivanja kvalitete obrazovanja, određenih posebnim zakonima i drugim propisima.

Sukladno Zakonu o Agenciji i Odluci Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o početku rada i utvrđivanju sjedišta (Službeni glasnik BiH, br. 8/08), Agencija ima sjedište u Mostaru i dvije područne jedinice sa sjedištima u Sarajevu i Banja Luci. Odjel u Mostaru radi na razvoju zajedničke jezgre nastavnih planova i programa, Odjel u Sarajevu na standardima znanja i učeničkih postignuća i Odjel u Banja Luci na razvoju srednjeg strukovnog obrazovanja i obuke, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju.

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje ima svoje nadležnosti i sukladno svim važećim okvirnim zakonima o obrazovanju u BiH - Okvirnom zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (Službeni glasnik BiH, br. 88/07), Okvirnom zakonu o osnovnom i srednjem obrazovanju (Službeni glasnik BiH, br. 18/03) i Okvirnom zakonu o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci (Službeni glasnik BiH, br. 63/08).

Unutar Agencije djeluje Odbor, kao stručno tijelo i s nadležnostima utvrđenim Zakonom o Agenciji. Sukladno utvrđenim nadležnostima Odbor je, između ostalog, odgovoran za uspostavu standarda znanja učenika i ocjenjivanja postignutih rezultata, odobravanje zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa, razmatranje provedenih istraživanja iz djelokruga Agencije i objavljivanje rezultata istraživanja, te druga pitanja iz svoje nadležnosti. Odbor čini sedam članova, koje imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na razdoblje od tri godine, a u Odboru je i predstavnik Ministarstva civilnih poslova BiH bez prava glasa.

2.1. Vizija Agencije

Kvalitetno predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i cjeloživotno učenje i konkurentno obrazovanje Bosne i Hercegovine na međunarodnome planu.

2.2. Misija Agencije

Doprinijeti kvaliteti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i procesa cjeloživotnog učenja, kao i konkurentnosti obrazovnih sustava Bosne i Hercegovine na međunarodnom planu, kroz razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa, uspostavu standarda znanja, praćenje i evaluaciju postignutih rezultata u obrazovanju, razvoj obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja te sudjelovanja u razvoju kvalifikacijskog okvira, kao i kreiranju i promoviranju kvalitete obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Agencija u svome radu njeguje i promovira sljedeće vrijednosti: vjerodostojnost, profesionalnost, suradnju i partnerstvo, otvorenost i transparentnost te cjeloživotno učenje.

3. SUDIONICI I PARTNERI

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje ima veoma razvijenu mrežu partnerskih institucija, kako domaćih tako i međunarodnih. Intenzivna je suradnja s Ministarstvom civilnih poslova BiH, entitetskim i županijskim ministarstavima obrazovanja, Odjelom za obrazovanje Brčko distrikta BiH te sa svim pedagoškim zavodima u Bosni i Hercegovini. Predstavnici nadležnih ministarstava obrazovanja i pedagoških zavoda stalni su sudionici svih aktivnosti koje Agencija provodi na polju poboljšanja kvalitete obrazovanja.

Agencija je uključena i u rad Konferencije ministara obrazovanja BiH.

Međunarodne institucije u Bosni i Hercegovini kontinuirano prate i podržavaju aktivnosti Agencije. Naši stalni partneri su: UNICEF ured u BiH, Save the Children, GIZ projekt SPI, Misija OSCE-a u BiH, Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u BiH, JICA, KulturKontakt Austria, Fond otvoreno društvo, Delegacija EU.

Kao korisnici Twinning projekta Europske komisije u BiH ostvarili smo trajnu suradnju i partnerski odnos s tri obrazovne institucije iz Republike Slovenije – Zavod za školstvo, Republički ispitni centar i Institut za VET.

Intenzivna je suradnja i s predstavnicima obrazovnih institucija iz cijelog regiona, ali i s predstavnicima zemalja Europske unije, što je ostvareno posredstvom članstva u CIDREE (Konzorcij institucija za razvoj i istraživanje u obrazovanju u Europi).

Kroz uključenje Bosne i Hercegovine u provedbu međunarodnih studija PISA 2018, TIMSS 2019 i PIRLS 2021 započeli smo suradnju i s organizacijom OECD (Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj) i udruženjem IEA (Međunarodno udruženje za vrednovanje obrazovnih postignuća).

4. OSNOVNA PROGRAMSKA OPREDJELJENJA

4.1. Srednjoročni cilj

Srednjoročni cilj institucije, određen za period 2018.-2020., rezultat je definirane vizije i misije Agencije, sukladno njezinim nadležnostima.

Srednjoročni cilj institucije definiran je kao „**Unaprijediti politike i razvoj kvaliteta u oblasti obrazovanja u BiH**“.

Utvrđen je i specifični cilj, unutar kojeg je definiran program i projekti koji trebaju doprinijeti ispunjenju misije i vizije Agencije te i ostvarenju definiranog strateškog cilja „Razvoj ljudskih resursa“.

4.2. Specifični cilj

Specifični cilj utvrđen Srednjoročnim planom Agencije za 2018.-2020. godinu definiran je kao: **Razvoj Zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa i razvoj Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa, uspostava standarda znanja i ocjenjivanje postignutih rezultata i kvalitete u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju i standarda u srednjem strukovnom obrazovanju.**

Definirani specifični cilj ostvarit će se kroz **Program: Ishodi učenja i standardi u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju**, te kroz tri različita projekta:

1. Izrada Zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa i Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja i razvoja

Agencija u razdoblju od 2018. do 2020. godine planira završiti sve dokumente Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja, izraditi Zajedničku jezgru cjelovitih razvojnih programa, kao i cjeloviti dokument „Zajednička jezgra definirana na ishodima učenja u Bosni i Hercegovini“. Dokument će, u prvom redu, biti namijenjen nadležnim obrazovnim institucijama kao osnova za daljnji razvoj cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje, nastavnih planova i programa (NPP) za osnovno obrazovanje i gimnazije te za općeobrazovne nastavne predmete u srednjem strukovnom obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

2. Razvoj standarda učeničkih postignuća i standarda kvaliteta u predškolskom odgoju i obrazovanju, praćenje kvalitete predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i sudjelovanje u međunarodnim istaživanjima PISA i TIMSS.

U narednom razdoblju Agencija će evidentirati standarde kvalitete rada odgajatelja, pedagoga i direktora u predškolskom, odgoju i obrazovanju te izraditi standarde kvalitete rada za stručne suradnike: psihologe, edukatore-rehabilitatore i logopede u predškolskom odgoju i obrazovanju.

Također će raditi i na realizaciji standarda učeničkih postignuća za bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik i matematiku za III, VI i IX razred osnovne škole i IV razred srednjeg općeg obrazovanja, kao i na pripremi i provedbi međunarodnih istraživanja.

Agencija u 2018. godini planira provesti glavno PISA 2018 istraživanje, kao i probno TIMSS 2019 istraživanje, dok je 2019. godine u planu provedba TIMSS 2019 glavnog istraživanja, ali i pripreme za probna istraživanja u 2020.godini.

3. Razvoj standarda u srednjem strukovnom obrazovanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju.

Agencija je još 2015. godine započela rad na razvoju metodologije za izradu standarda zanimanja. Tijekom godina su, uz uspostavljene veze s tržištem rada i uz podršku projekta EUVET 4, po prvi put u Bosni i Hercegovini razvijeni standardi zanimanja za deset zanimanja i to iz skupine Poljoprivreda i prerada hrane. Na osnovu urađene metodologije urađeni su standardi zanimanja i bili su osnova za reviziju nastavnih planova i programa po modularnom pristupu, koji učenicima omogućava usvajanje osnovnih i generičkih znanja i vještina, razvijanje osobnih i profesionalnih kompetencija, vještina poduzetništva, organizacije i planiranja, informacijsko-komunikacijskih vještina i tehnologija.

U narednom razdoblju Agencija će raditi na razvoju standarda zanimanja za sljedeća zanimanja: ugostiteljski tehničar, stolar, prerađivač/obrađivač plastičnih masa te obrađivač metala rezanjem; uraditi pripremu i analizu primjene i razvoja modularnih nastavnih planova i programa koja će, između ostalog, definirati i pokazatelje koji su važni za usklađivanje stručnog obrazovanja s potrebama tržišta rada te završiti dokumente planirane u okviru projekta EAAL i projekta podržanog od strane ETF-a;

5. RESURSI I KAPACITETI POTREBNI ZA POSTIZANJE CILJEVA

Kako bi se predviđeni programi uspješno realizirali potrebno je izdvojiti ukupno 5.794.264,00 KM iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine za razdoblje 2018.-2020. godina.

Važno je napomenuti kako je u Agenciji trenutno uposleno 21 od ukupno 46 uposlenika predviđenih sistematizacijom Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Nužno je što prije izvršiti popunu radnih mjesta s obzirom da Agencija u otežanim uvjetima, crpeći postojeće ljudske kapacitete, s velikim naporom izvršava započete aktivnosti.

Bez pomoći međunarodnih partnera, oslanjajući se samo na proračunska sredstva, Agencija ne bi bila u prilici realizirati veliki broj dosadašnjih aktivnosti. Brojne obveze, poput sudjelovanja u međunarodnim istraživanjima, dolazile su nakon zacrtanih rokova te iziskivale financijske i ljudske kapacitete kojima Agencija niti je raspolagala niti raspolaže. Dodatne poteškoće predstavljalo je i nepostojanje konsenzusa, kako o načinu razvoja QF BiH, institucionalnim odgovornostima i nosiocima povezanih aktivnosti, tako i o preuzimanju obveza za sudjelovanje naše države u međunarodnim istraživanjima.

Povremena otežana suradnja, nezadovoljavajući odziv i nekooperativnost nadležnih obrazovnih vlasti, nedostatak financijskih sredstava (sredstava za istraživačke i razvojne aktivnosti) i kadrovska nepopunjenost samo su neki od vanjskih izazova s kojima je Agencija suočena.

6. OKVIR ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PLANA I EVALUACIJU REZULTATA

Praćenje izvršenja Srednjoročnog plana vršit će se putem redovnih godišnjih izvješća. Izvješća o provedbi Srednjoročnog plana bit će izrađena u predviđenom formatu te dostavljena i Ministarstvu financija i trezora BiH i Direkciji za ekonomsko planiranje BiH u utvrđenim rokovima. Agencija će i drugim programsko-planskim dokumentima detaljno razraditi ciljeve definirane Srednjoročnim planom.

6.1. Definiranje ključnih pokazatelja

Prilikom izrade Srednjoročnog plana rada Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje definirani su ključni pokazatelji koji služe za mjerenje napretka u ostvarivanju rezultata na razini projekata, programa i ciljeva.

Na stupanj realizacije utječe više čimbenika te će Agencija morati biti spremna na provođenje korektivnih i preventivnih mjera ukoliko se pojave problemi u realizaciji.

Pokazatelji rezultata projekata definiranog programa su:

- Za projekt 1.: „Izrada Zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa i Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja i razvoja.“
– broj izrađenih dokumenata
- Za projekt 2. :“Razvoj standarda učeničkih postignuća i standarda kvalitete u predškolskom odgoju i obrazovanju, praćenje kvalitete predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i sudjelovanje u međunarodnim istaživanjima PISA I TIMSS.“
– broj uspostavljenih standarda, istraživanja, modela i preporuka
- Za projekt 3.: „Razvoj standarda u srednjem strukovnom obrazovanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju.“
– broj uspostavljenih standarda, izvještaja, istraživanja, modela i preporuka

Kontrola izvršenja bit će rađena kontinuirano kroz cjelokupno razdoblje, a najmanje na polugodišnjoj razini, kako bi provjeravali odnos postignutih rezultata na osnovu zacrtanih ciljeva. Na taj način ćemo osigurati i pravodobne informacije o izvršenju aktivnosti u skladu s godišnjim planovima rada institucije, a koji će biti rađeni na osnovu srednjoročnog plana.

Sve procedure moraju biti jasno uspostavljene i provedene, što uključuje i razmjenu podataka između ključnih institucija u polju predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja. Prikupljeni podaci bit će predmetom analize te će se na osnovu istih izvršiti izvještavanje ključnih partnera i šire javnosti, ali i osigurati njihovo čuvanje.

Broj:

RAVNATELJICA

Mostar, 29. 9. 2017. godine

Maja Stojkić

7. PRILOZI

- PRILOG 1: Srednjoročni plana rada institucije– Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje za razdoblje 2018.-2020. godine
- PRILOG 2: Pregled zakona, drugih propisa i razvojno-investicijskih projekata/programa predviđenih Srednjoročnim planom rada institucije Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA INSTITUCIJE - Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje 2018. – 2020.

Opći cilj / principi razvoja: Pametan rast																				
Strateški cilj: Razvoj ljudskih resursa																				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
				Okvir za mjerenje ostvarenja							Procjena troškova				Izvori financiranja					
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	Projekt	Institucija odgovorna za implementaciju	Pokazatelj	Jedini ca mjere nja (% broj ili opisno)	Polazna vrijednost godina 2017	Ciljana vrijednost godina 2018	Ciljana vrijednost godina 2019	Ciljana vrijednost godina 2020	Procijenjeni troškovi godina 2018	Procijenjeni troškovi godina 2019	Procijenjeni troškovi godina 2020	Ukupno troškovi	Proračun	Krediti	Donacije	Ostali izvori	Ukupno	Program u DOP-u
Srednjoročni cilj 1*											1.860.000	1.974.632	1.959.632	5.794.264	3.645.000	0	2.149.264		5.794.264	
<i>Unaprijediti politike i razvoj kvaliteta u oblasti obrazovanja u BiH</i>	Specifični cilj 1.1	Program 1	Ishodi učenja i standardi u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju	APOS0	Broj dokumenata	broj	5	6	7	8	521.000	521.000	506.000	1.548.000	1.458.000	0	90.000	0	1.548.000	
					Broj uspostavljenih standarda, istraživanja, modela i preporuka	broj	12	18	25	30	804.000	918.632	918.632	2.641.264	912.000	0	1.729.264	0	2.641.264	
					Broj uspostavljenih standarda, izvještaja, istraživanja, modela i preporuka	broj	17	21	25	29	535.000	535.000	535.000	1.605.000	1.275.000	0	330.000	0	1.605.000	

M.P

Potpis: _____